

Kontakt

Anton Paulrud / Annelie Rosell
Tel: +46 768 466 808 / +46 725 808 186
e-mail: anton.paulrud@pelagic.se
annelie.rosell@pelagic.se

Mottagare

Jordbruksverket
Livsmedelskedjan och exportenheten
Vattenbruk- och fiskerinäringsenheten

Swedish Pelagic Federations synpunkter på utkast till handlingsplan

Sammanfattning

Av Jordbruksverkets uppdrag liksom den föreslagna visionen är det uppenbart att det saknas insikt i att landad fisk handlas på en internationell marknad, både inom EU och med tredje land. Det är inte fisket som orsakat att delar av svensk fiskberedning inte är konkurrenskraftig och det kan inte enbart skyllas på beredningsindustrin att infrastruktur/mottagningskapacitet brister.

Handlingsplanen bör fokusera på åtgärder som har störst sannolikhet att åstadkomma målsättningarna om en ökad svensk livsmedelsproduktion och förbättrad livsmedelsberedskap.

Genom att främja utvecklingen av en konkurrenskraftig svensk beredningsindustri och en förbättrad infrastruktur för landningar i svenska hamnar kan industrin konkurrera om råvara från svenska och/eller utländska fartyg och livsmedelsproduktionen öka.

En förändrad användning av den pelagiska fiskråvaran måste drivas av marknadens efterfrågan och beredningsindustrin, inte genom regleringar av fiskesektorn som riskerar att medföra snedvridningar och resursineffektivitet.

Sverige bör verka för att ersätta importkvoter för beredda produkter med kvoter för färsk, hel fisk. Härigenom stimuleras landning och beredning i Sverige i stället för import av halvfabrikat.

För att säkerställa en lönsam svensk pelagisk flotta som kan leverera till en svensk beredningsindustri under marknadsmässiga villkor är bibehållande av det pelagiska systemet med överlåtbara individuella fiskerättigheter centralt.

Målsättningen

Av Jordbruksverkets uppdrag liksom den föreslagna visionen är det uppenbart att det saknas insikt i att landad fisk handlas på en internationell marknad, både inom EU och med tredje land. Det betyder att fisket kan sälja sin fångst till vem de vill och att beredningsindustrin kan köpa sin fiskråvara från vem de vill. Båda verksamheterna är konkurrensutsatta. Det är inte fisket som orsakat att delar av svensk fiskberedning inte är konkurrenskraftig och det kan inte enbart skyllas på beredningsindustrin att infrastruktur/mottagningskapacitet brister. Långsiktig svensk politik har hittills inte gynnat utveckling/underhåll av nödvändig infrastruktur för landning av fisk, utveckling av beredningsindustri eller säkerställande av livsmedelsberedskap.

Den vision som målas upp är på många sätt en strävan efter att skapa en ”skyddad verkstad” för svensk beredningsindustri. Genom begränsningar och kostsamma samarbeten ska svenskt fiske betala för en ökad livsmedelsproduktion och en beredskap. Vi ser att det råder ett missförstånd vad gäller kopplingen mellan fisket och fiskberedningen. Det får i sin tur betydelse för hur man väljer att angripa, och kommer att lyckas med, livsmedelsstrategins målsättning om en ökad livsmedelsproduktion och ambitionen om en förbättrad livsmedelsberedskap påkallad av det förändrade säkerhetsläget.

Uppdraget som Jordbruksverket fått av regeringen innebär att ta fram en handlingsplan för ökade landningar och ökad beredning i Sverige av pelagiska arter från svenska fiskemöjligheter. Jordbruksverket skriver i sitt utkast att bakgrunden till uppdraget är att den andel av fångsterna av sill och skarpsill som landas och bereds till livsmedel i Sverige har minskat. Jordbruksverket menar därför att denna utveckling behöver vända för att nå Livsmedelsstrategins målsättning om en ökad livsmedelsproduktion. SPF menar att frågeställningarna i regeringsuppdraget leder fel.

En ökad svensk livsmedelsproduktion baserad på pelagisk fisk liksom en ökad livsmedelsberedskap från den pelagiska värdekedjan kan, under normala omständigheter, åstadkommas utan att svenska fiskemöjligheter landas i Sverige eller att svenska fiskemöjligheter i större utsträckning används för direkt konsumtion.

SPF anser att för att öka svensk livsmedelsproduktion baserad på pelagisk fisk behöver beredningsindustrin ges förutsättningar att erbjuda bästa möjligheter att landa fisk för fartygen. Den fisk som landas kan komma från svenskregistrerade fartyg eller den kan komma från utländska fartyg. Därtill behöver produkter och marknaden för pelagisk fisk utvecklas. För en lönsam verksamhet är det väsentligt att hela resursen tas till vara och skapar mervärde oavsett om det förädlas till livsmedel eller en annan typ av produkt. De mest fördelaktiga affärsmöjligheterna måste tas tillvara.

Svensk fiskberedning måste bli tillräckligt konkurrenskraftig för att få tag på råvara, sälja sina produkter och fortsätta att utveckla verksamheten. Det förutsätter inte

ökade svenska landningar. Det förutsätter däremot utveckling av svensk infrastruktur samt en robust, modern, resurseffektiv, innovativ och hållbar livsmedelsproduktion baserad på råvara från ett hållbart pelagiskt fiske i enlighet med den formulerade visionen.

Även om ökade landningar i Sverige av svenska fiskemöjligheter inte är en nödvändighet för öka livsmedelsproduktionen kan det medföra en ökad acceptans hos politiker och allmänhet för svenskt pelagiskt fiske. Ökade landningar i Sverige kan även ge möjligheter för ökade mervärden och bidra till att uppfylla andra målsättningar avseende svenskt fiske.

Förtydliganden / klargöranden

I detta stycke har vi sammanställt uppgifter om förhållanden som är viktiga att beakta när myndigheten utarbetar åtgärder till handlingsplanen.

De olika segmentens fångster/betydelse för livsmedelsproduktion

I tabellen nedan redovisas landningar under 2023 av sill och skarpsill från svenska fiskemöjligheter fördelat på olika segment och med en uppskattning av den andel som används till livsmedel.

Det småskaliga fisket med fartyg under 12 m stod för ungefär 5 procent av den fångade sillen och ungefär en femtedel av fångsten (ca 550 ton) användes till livsmedel. Merparten av denna volym fiskades med trål.

Regionalkvotsfartygen fiskade ungefär en femtedel av den landade sillen men endast 15 procent av den totalt landade fångsten från regionalkvotsfartygen användes till livsmedel. När det gäller skarpsillen stod regionalkvotsfartygen för något mer än 10 procent av den landade volymen och ungefär 20 procent av denna volym användes till livsmedel.

Merparten av den sill som användes till livsmedel (85 procent) landades av övriga fartyg över 12 m, de fartyg som brukar benämnas det storskaliga pelagiska fisket. Den skarpsill som fångades av det storskaliga segmentet gick huvudsakligen till produktion av fiskmjöl och fiskolja. Efterfrågan av skarpsill till konsumtion är begränsad.

Tabell 1. Landade fångster av sill och skarpsill utav svenska fiskemöjligheter under 2023 och uppskattningar av dess användning

Segment samt art	Total fångst	Uppskattad andel till livsmedel, %
Fartyg under 12 m		
sill	2 600 ton	21 %
skarpsill	800 ton	0 %
Regionalkvotsfartyg		
sill	10 500 ton	15 %
skarpsill	6 000 ton	20 %
Övriga fartyg över 12 m		
sill	38 700 ton	85 %
skarpsill	45 700 ton	3 %

Det småskaliga pelagiska fiskets förutsättningar

Det småskaliga fisket har varit viktigt att bevara utifrån ett kulturhistoriskt och ett politiskt perspektiv. Det småskaliga pelagiska fisket har dock en mycket begränsad betydelse för produktionen av livsmedel och för livsmedelsberedskapen. Det är en relativt kort period på året, en till två månader, som den pelagiska fisken kan fiskas småskaligt med passiva redskap (garn). Småskaligt trålfiske är i princip bara möjligt under halva året när vädret tillåter.

Det regionala storskaliga fiskets förutsättningar

Idag har vi tio regionalkvotsbåtar, inkluderat de två regionala fartygen i Bottenhavet. Fem av de regionala fartygen i Östersjön levererar fisk till konsumtion till viss del. Tre av fartygen, varav två regelbundet, levererar sin fisk till Fiskimpex i Simrishamn. Två regionala fartyg landar periodvis, inget fartyg regelbundet, sin fångst till HP Fisk i Nordersund. De mesta av det regionala storskaliga fiskets landningar går till fiskmjölsproduktion.

Marknaden, dvs efterfrågan, begränsar hur mycket som kan landas till konsumtion och även de geografiska förutsättningarna, dvs. var den stora sill/strömmingen finns. Fartygens egna förutsättningar att fiska till konsumtion skiljer sig också. Endast fyra av totalt tio regionalkvotsbåtar har idag möjlighet att kyla sin fångst ombord på fartyget.

Flera av regionalkvotsbåtarna har dålig lönsamhet. Det finns flera förklaringar till detta. I Östersjön finns idag endast två arter att fiska. Dessutom har de regionala fartygen inga kvoter utanför Östersjön och är tvingade att landa sina fångster i Östersjön. Många av regionalkvotsbåtarna har sålt sina promillen och lever enbart på den volym som tillhandahålls genom regionalkvotstilldelningen. Sammantaget innebär det en större sårbarhet för det regionala fisket i den händelse Östersjöbestånden sjunker eller priset på Östersjöfisk minskar.

Även om regionalkvotsfartygen får ett lägre pris per kilo då de levererar fisken på container till fiskmjölsproduktion än om de landat den till konsumtion är det en fördelaktigare affär. Att fiska stor sill till konsumtion ger nämligen normalt lägre volym per ansträngning. Med en låg lönsamhet är det avgörande för regionalkvotsbåtarna att få en så bra ersättning som möjligt för sin fångst.

Det övriga storskaliga pelagiska fiskets förutsättningar

Det finns idag, utöver det regionala storskaliga fisket, tolv aktiva pelagiska fartyg i det pelagiska systemet. Därtill finns det två aktiva fartyg som fiskar pelagiskt på enbart inhyrda kvoter samt fyra inaktiva fartyg som är på väg ut ur systemet. Denna del av det pelagiska fisket har de senaste femton åren rationaliserats kraftigt. Genom att de även har fiskemöjligheter i andra vatten än Östersjön fiskar de året runt. Alla dessa fartyg har god kapacitet att fiska för konsumtion och gör så där det är möjligt, t.ex. sill och makrill i Nordsjön. Efterfrågan både avseende volymer och prisbild på sill och skarpsill i Östersjön gör dock att dessa fångster lossas till andra ändamål än konsumtion. Orsaken till detta är huvudsakligen dioxinproblematiken i Östersjön.

Konsekvenser för detta uppdrag

Det småskaliga och det regionala pelagiska fisket landar redan sina fångster i Sverige. Målsättningen om ökade landningar av svenska pelagiska fiskemöjligheter avser m.a.o det storskaliga segmentet som till stor del landar sina fångster i Danmark och andra grannländer.

Det är också detta segment som volymmässigt och kvalitetsmässigt har störst förutsättningar att bidra till en ökad livsmedelsproduktion. Det handlar om en omfördelning av landningar men även en ökad användning av skarpsillen till livsmedel. Att utveckla och omstrukturera den regionala flottan ger inte samma volymer.

Föreslagna åtgärder

Handlingsplanen bör fokusera på åtgärder som har störst sannolikhet att åstadkomma målsättningarna om en ökad svensk livsmedelsproduktion och förbättrad livsmedelsberedskap. Utkastet till handlingsplan innehåller många bra åtgärder som vi stödjer. Vi ställer oss exempelvis positiva till:

- uppdrag till SLU att ta fram ett faktaunderlag om sillens genetiska sammansättning i Kattegatt och Skagerrak, kopplat till västra Östersjön för att kunna bedriva ett fiske.
- utse och stödja ”förtecknade hamnar” där en generösare toleransmarginal ska råda i enlighet med kontrollförordningen.
- stöd för att utveckla marknaden för pelagisk fisk.

- stöd ges till investeringar i utrustning och infrastruktur för att främja ökade landningar av pelagisk fisk till livsmedelsberedning i Sverige

Från SPF anser vi dock att ett antal av de andra åtgärderna riskerar att allvarligt försämra möjligheterna att uppnå målsättningarna i visionen och därtill saknar vi även andra åtgärder som vi ser som väsentliga.

Åtgärder vi vill stryka/justera

- Förvaltningsåtgärder avseende regionalkvoterna

Regionala fartyg i Östersjön/ett regionalkvotssystem är inte en förutsättning för att uppnå målsättningen om ökade landningar och ökad andel pelagisk fisk till livsmedelsproduktion. SPF stödjer införande av en ”rimlig” miniminivå på regionalkvoten för att tillse att fisket finns kvar vid extrema naturliga svängningar av beståndssituationen. Främst anser dock SPF att en justering av regelverket som gör det möjligt med tillfälliga överlåtelse inom regionalkvoten behövs. Dessa förändringar har emellertid koppling till regionalpolitik och har inget att göra med en politisk målsättning om ökad svensk livsmedelsproduktion eller livsmedelsberedskap och vi tycker därför att dessa åtgärder är malplacerade i denna handlingsplan.

- Krav på sortering av fisk fångad inom regionalkvot

SPF ställer sig frågande till åtgärden som sådan och vad som menas med sortering. Ett krav på sortering borde även kopplas till ett krav på att fisken kan landas och att fisken köps, dvs att det finns en efterfrågan på den sorterade fisken.

Stora delar av det svenska regionala fisket i Östersjön har dålig lönsamhet. Ett fiske för konsumtion är mer kostsamt (mindre fångad volym per ansträngning) och ger idag sämre netto än ett fiske till foderändamål. Utan att kunna erbjuda fisket ett högre pris om fisken levereras till svensk beredningsindustri försämrar den föreslagna åtgärden förutsättningarna för ett bibehållt regionalt fiske. Den ekonomiska kalkylen kommer helt enkelt inte gå ihop för flera av företagen. Därtill är det inte konkurrensneutralt i förhållande till övriga svenska pelagiska fartyg eller utländska pelagiska fartyg på vilka det inte ställs samma krav på sortering.

Ett fortsatt livskraftigt regionalt fiske kräver åtgärder som förbättrar den ekonomiska ersättningen och det är marknadens efterfrågan som måste driva en förändrad användning av den pelagiska fisken. Det kommer inte att fungera att reglera en förändrad användning av fisken om inte marknaden är intresserad av att köpa fisken och villig att betala ett högre pris. Till saken hör att den fisk som fångas utanför t.ex. Gotland är småfallen och det behöver

utvecklas och marknadsförs andra typer av produkter än filéer om denna fisk ska kunna säljas på en konsummarknad.

- Undersök krav på ökad maskstorlek

Ett fiske med större maska gör att man kan dra trålen snabbare i vattnet och man kan därigenom fånga den större sillen som rör sig snabbare. Detta kräver dock att man fiskar mer specifikt på platser med stor sill. Den mindre sillen går genom maskorna och volymen man fångar blir därför generellt sett mindre

Det finns redan idag framtagna underlag som visar på att sill som passerar genom nätet i en trål med större maskstorlek tar skada och dör. Därmed resulterar ett sådant krav i att en större volym av fisk dör än vad som kvotavräknas. Den sortering av fångsten till havs som ett krav på ökad maskstorlek innebär är varken miljömässigt eller etiskt försvarbar.

- Behåll kvantiteterna inom samma distrikt vid omfördelningar inom regionalkvoten

Det är inte tydligt vilka områden som avses med ”distrikt” och någon praxis vid omfördelningar, så som Jordbruksverket skriver, är inte bekant för SPF. Vi vill dock påpeka att det idag endast existerar tio regionalkvotsbåtar i Östersjön (två i Norrsundet, en i Västervik, en på Öland, fyra på Gotland, en i Nordersund och en i Simrishamn).

Om det ska vara meningsfullt med tillfälliga överlåtelser av regionalkvot kan inte överlåtelserna begränsas till att enbart vara möjliga inom ett mindre område. Det måste finnas flera tänkbara fartyg att överlåta kvoterna till. Inlåsningsregler skapade genom regelverk begränsar den ekonomiska effektiviteten.

- Möjliggör nyetableringar inom regionalkvoten

Lönsamheten för flera av regionalkvotsbåtarna är redan idag ansträngd. Många av regionalkvotsfartygen har sålt sina fiskerättigheter och fiskar i princip bara på sin regionala tilldelning. Det finns inte ekonomiskt utrymme till ytterligare etableringar inom regionalkvoten. Det finns snarare behov av att möjliggöra strukturrationalisering för att öka lönsamheten och chansen till överlevnad för kvarvarande fartyg. Någon strukturrationalisering har inte skett för regionalkvotsbåtarna till skillnad mot övrigt pelagiskt fiske.

- Undersök om fiskestarten för Nordsjösill kan senareläggas med två veckor

Kvoten för Nordsjösill öppnas upp i början av kalenderåret, det finns med andra ord ingen fiskestart idag. När på året Nordsjösillen fiskas avgörs av efterfrågan, när den kan fångas till lägst kostnad liksom av priset på marknaden vid olika tidpunkter. Även ett fartygs andra fiskemöjligheter styr när fartygen har möjlighet att fiska Nordsjösill. Nordsjösillen används till många olika produkter inom EU.

Om det från svensk beredningsindustri finns en efterfrågan och betalningsvilja för Nordsjösillen just i slutet av juli – början av augusti liksom rimliga villkor för landningstider och mottagningskapacitet bör fisket och beredningsindustri kunna nå en överenskommelse som gynnar båda parter. Att försöka åstadkomma denna förändring genom en reglering inverkar negativt på den fria konkurrensen och är på det stora hela inte något positivt för något led i den blå värdekedjan, varken fisket eller beredningsindustrin.

- Inför kommande period av det pelagiska systemet utvärdera behovet av förändringar i syfte att prioritera fiskens användning till livsmedel

En reglering av kvoternas/fiskens användningsområden ett felaktigt angreppssätt. Finns ingen upparbetad marknad är det en meningslös åtgärd. En förändring av den pelagiska fiskens användningsområde måste drivas av en ökad efterfrågan på marknaden (nationellt eller för export) av pelagisk fisk för direkt konsumtion. Meningen att ha ett marknadsbaserat förvaltningssystem, dvs. det pelagiska systemet vi har idag är att det löser detta av sig självt. Situationen idag är dock att marknaden dessvärre vill ha odlad lax snarare än sill och skarpsillsfiléer.

- Ge stöd för att tillverka foder om minst 60 procent av fisken används till livsmedel

SPF anser att det är fel angreppssätt att genom regleringar försöka styra till vilket ändamål fisken används. Våra företag, både fiskefartyg och beredningsindustri verkar på en global marknad. Ambitionen att öka andelen pelagisk fisk som används till livsmedel måste tillgodoses genom en ökad efterfrågan från marknaden. Vi förordar därför åtgärder som syftar till att öka intresset och acceptansen för pelagiskt fiske och viljan att köpa livsmedel baserade på pelagisk fisk. Det finns även stora risker för att den fastställda procentsatsen inte skulle vara optimal av tekniska skäl och av marknadsmässiga skäl och svensk beredningsindustri riskerar att inte vara konkurrensförmålig i förhållande till motsvarande industri i våra grannländer.

- Ge hamnarna i Nogersund, Simrishamn, Ellös och Kungshamn beteckningen pelagisk fiskehamn och skyddshamn

Inom EU:s gemensamma fiskeripolitik och inom nationell lagstiftning förekommer olika beteckningar på hamnar och dessa beteckningar har olika innebörd:

- Vi har utsedda hamnar där det är tillåtet att landa fångster som överskrider angivna volymer av vissa pelagiska arter.
- Vi har förtecknade hamnar där undantag kan ges från kontrollförordningens bestämmelser om toleransmarginal
- Vi har hamnar av riksintresse som ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada riksintressets syfte eller värden.

Vi anser att det kan skapa förvirring att införa ytterligare begrepp som rör pelagiska fiskehamnar. Vidare ifrågasätter vi att Jordbruksverket i detta läge pekar ut de hamnar där det är aktuellt att ge stöd till infrastruktursatsningar trots att myndigheten inledningsvis under avsnitt 2 anger att handlingsplanen inte tar ställning till var investeringar i infrastruktur ska ske. SPF anser att det är olämpligt att i handlingsplanen låsa fast vilka hamnar som kan vara aktuella att stötta för att uppnå den fastställda visionen.

- Stöd till insatser för att stärka konsumenternas kunskaper om fiskens värde i livsmedelsförsörjningen och fiskets betydelse för Sverige*

Vi önskar att denna insats är så bred att den omfattar information till allmänhet och konsument rörande fiskens näringsinnehåll, fiskets förvaltning och fiskets bedrivande inklusive klimat- och hållbarhetsaspekter

- Skapa informationssida med aktuella priser på pelagisk fisk

SPF är mycket tveksamma till att den föreslagna åtgärden kan bidra till att uppnå den fastslagna visionen. Insamlad prisstatistik dras oftast med eftersläpning vilket gör den oanvändbar för affärsmässiga beslut. Sedan många år tillbaka samlar EUMOFA in avräkningspriser på fisk från medlemsländerna och publicerar på sin hemsida. Mer aktuell information går att finna på de olika fiskauktionernas hemsidor. De aktörer som är verksamma på marknaden är dessutom väl förtrodda med aktuella prisuppgifter så vi ifrågasätter vem de insamlade prisuppgifterna är avsedda för.

Åtgärder vi vill föra in

- Verka för att offentlig förvaltning/offentliga beslut erbjuder förutsägbarhet/stabilitet för sektorerna

Såväl fiske som fiskberedningsindustrier har större möjlighet att bedriva sin verksamhet framgångsrikt om de erbjuds förutsägbarhet. Jordbruksverket har i sitt utkast till handlingsplan tagit fasta på det genom att föreslå att ambitionen bör vara att den årliga variationen i fiskemöjligheter som får fiskas ska minska.

SPF vill peka på att det finns andra delar av offentlig förvaltning som bör erbjuda större förutsägbarhet/stabilitet för att bland annat gynna investeringsviljan inom dessa sektorer och underlätta kreditgivning vilket är en förutsättning att uppnå robusta, moderna och innovativa företag i enlighet med visionen.

Av denna anledning önskar vi en förlängning med 20 år av det pelagiska systemet som möjliggör flexibilitet och ett resurseffektivt, lönsamt pelagiskt fiske.

Vi önskar också största möjliga stabilitet när det gäller tillträdet till fiskevatten. Tillträdet påverkas av internationella överenskommelser men även nationella beslut om exempelvis skyddade områden och konkurrerande verksamhet i havet såsom etablering av vindkraftsparker.

- Än mer fokus på efterfrågehöjande åtgärder

Sverige och övriga västvärlden har valt att tillämpa en marknadsekonomi. Där är det efterfrågan och priset som driver utbudet. Om samhället/våra politiker önskar att en större andel av den pelagiska fisken ska användas till livsmedel måste vi ha ett stort fokus på åtgärder som ökar marknadens efterfrågan/intresse för pelagisk fisk som livsmedel. Först då kommer livsmedelsindustrin kunna konkurrera med annan industri om råvaran.

Den föreslagna handlingsplanen innehåller flera åtgärder som syftar till att öka konsumenternas intresse för pelagisk fisk vilket är bra. SPF saknar dock helt en diskussion och förslag till åtgärder som hanterar den hätska debatten kring det pelagiska fisket liksom suspensionen av MSC-certifieringen av flertalet av våra fisker.

De utspel som görs i media om beståndssituationen i Östersjön liksom laglydigheten och hållbarheten hos det pelagiska fiske som bedrivs med våra större medlemsfartyg har betydelse för hur politiker, allmänhet och konsumenter uppfattar pelagisk fisk. Om staten önskar att det ska bedrivas ett

svenskt pelagiskt fiske och att svenska fiskemöjligheter kan bidra till ökad livsmedelsproduktion är det rimligt och nödvändigt att svenska myndigheter bidrar till en saklig information och diskussion om pelagiskt fiske och dess förvaltning.

- Verka för att dagens importkvoter för bearbetad sill ersätts med kvoter för färsk hel sill

SPF är införstådd med att aktörerna i den blå värdekedjan har olika intressen i denna fråga. Vi anser dock att denna fråga är central om Sverige önskar utveckla sin egen livsmedelsindustri och säkerställa en viss nivå på livsmedelsberedskapen. Skrivningarna i utkastet till handlingsplan ger inte beslutsfattare någon tydlig vägledning hur de bör agera. SPF anser att det bör ske en översyn av svensk handelspolitik i de delar som rör beviljande av förmånsbehandling till beredd pelagisk fisk. I kommande förhandlingar rörande ATQ och förmånskvoter till EES-länder bör Sverige verka för att ersätta importkvoter för beredda produkter med importkvoter för färsk, hel fisk. Härigenom kan vi stimulera till att den importerade fisken landas och bereds i Sverige i stället för att som idag importeras som halvfabrikat. Detta är essentiellt för att kunna ha infrastruktur och därigenom ett småskaligt och regionalt fiske.

- Förankra handlingsplanens vision och åtgärder med andra aktörer av vikt för planens genomförande

Det finns flera aktörer utöver dem som specifikt omnämns i handlingsplanen som kommer att ha betydelse för genomförandet av handlingsplanen och utsikterna att nå visionens mål. Det rör sig exempelvis om detaljhandel, storhushållsföretag och grossister som köper pelagisk fisk, Upphandlingsmyndigheten som utfärdar råd kring offentlig upphandling, NGO:s och certifieringsföretag vars agerande också inverkar på marknaden för pelagisk fisk. Ansvarig myndighet för handlingsplanens genomförande bör förankra handlingsplan och vision även med dessa aktörer.